

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 1 alin. (1) și art. 5 alin. (3) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

ART. 1

Se aprobă Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

ART. 2

Prezenta hotărâre intră în vigoare începând cu 1 ianuarie 2016

ART. 3

Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă:

a) Hotărârea Guvernului nr. 44/2004, pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 24 februarie 2004;

b) Hotărârea Guvernului nr. 314 din 28 martie 2007 privind marcarea și colorarea unor produse energetice, precum și prorogarea termenului privind marcarea produselor energetice prevăzut în Hotărârea Guvernului nr. 1861/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 217 din 30 martie 2007.

PRIM MINISTRU,
DACIAN JULIEN CIOLOȘ

Contrasemnează,
Ministrul finanțelor publice,
Anca Dana Dragu

ANEXĂ

NORME METODOLOGICE de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare

TITLUL I Dispoziții generale

CAPITOLUL I Definiții

Secțiunea 1 Activitatea independentă

1. (1) În aplicarea prevederilor art. 7 pct. 3 din Codul fiscal se are în vedere ca raportul juridic încheiat între părți să conțină, în mod obligatoriu, clauze contractuale clare privind obiectul contractului, drepturile și obligațiile părților astfel încât să nu rezulte existența unei relații de subordonare ci libertatea persoanei fizice de a dispune în ceea ce privește desfășurarea activității. La încadrarea unei activități ca activitate independentă, părțile vor avea în vedere ca raportul juridic încheiat să reflecte conținutul economic real al tranzacției/activității.

(2) Criteriul privind libertatea persoanei de a alege locul, modul de desfășurare a activității, precum și programul de lucru este îndeplinit atunci când cele trei componente ale sale sunt îndeplinite cumulativ. În raportul juridic părțile pot conveni asupra datei, locului și programului de lucru în funcție de specificul activității și de celelalte activități pe care prestatorul le desfășoară.

(3) Persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea chiar și pentru un singur client, dacă nu există o clauză de exclusivitate în desfășurarea activității.

(4) Riscurile asumate de prestator pot fi de natură profesională și economică, cum ar fi: incapacitatea de adaptare la timp și cu cele mai mici costuri la variațiile mediului economico-social, variabilitatea rezultatului economic, deteriorarea situației financiare, în funcție de specificul activității.

(5) În desfășurarea activității persoana fizică utilizează cu preponderență bunurile din patrimoniul afacerii.

Secțiunea a 2- a Persoane afiliate

2. În scopul aplicării prevederilor art. 7 pct. 26 din Codul fiscal, controlul efectiv exercitat de o persoană asupra unei persoane juridice presupune stabilirea unei relații de afiliere între acestea justificată, atât din punct de vedere faptic cât și legal prin utilizarea informațiilor și/sau a documentelor care atestă controlul exercitat de administratorul/personalul de conducere prin capacitatea lor de decizie asupra activității persoanei juridice, în sensul încheierii anumitor tranzacții cu alte persoane juridice care pot fi considerate sub controlul aceluiași administrator/personal de conducere sau în cazul în care persoana de conducere din cadrul persoanei juridice este acționar sau administrator în cadrul persoanei juridice vizate. Justificarea controlului urmărește contractele încheiate între persoanele vizate, drepturile atribuite

prin: acte constitutive ale persoanelor juridice vizate (contract de societate, statut), procuri, contracte de muncă sau de prestări de servicii.

Secțiunea a 3- a

Definiția sediului permanent

3. (1) În aplicarea prevederilor art. 8 din Codul fiscal, sintagma *loc prin care se desfășoară integral sau parțial activitatea* acoperă orice fel de clădiri, echipamente sau instalații utilizate pentru desfășurarea activității nerezidentului, indiferent dacă acestea sunt ori nu utilizate exclusiv în acest scop. Un loc de activitate există și acolo unde nu sunt construite sau nu sunt necesare clădiri pentru desfășurarea activității nerezidentului, ci dispune doar de un spațiu. Nu este important dacă clădirile, echipamentele sau instalațiile sunt deținute în proprietate, sunt închiriate ori se găsesc în alt fel la dispoziția nerezidentului. Un loc de activitate poate fi constituit de o tarabă în piață sau locul de activitate poate fi situat în clădirea unei alte societăți, atunci când un nerezident are în permanență la dispoziție anumite clădiri sau părți ale acestora, deținute în proprietate de altă societate.

(2) Este suficient ca un nerezident să aibă la dispoziția sa un spațiu utilizat pentru activități economice pentru ca acesta să constituie un loc de activitate, nefiind necesar niciun drept legal de utilizare a respectivului spațiu.

(3) Deși nu este necesar niciun drept legal oficial de utilizare a unui anumit spațiu pentru ca locul respectiv să constituie sediu permanent, simpla prezență a unui nerezident într-o anumită locație nu înseamnă că locația respectivă se găsește la dispoziția aceluși nerezident. Acest principiu este ilustrat de următoarele situații în care reprezentanți ai unui nerezident sunt prezenți în spațiile unei alte societăți:

a) Un vânzător care își vizitează cu regularitate un client principal pentru a primi comenzi și se întâlnește cu directorul de achiziții în biroul acestuia. În acest caz, clădirea clientului nu se află la dispoziția societății pentru care lucrează vânzătorul și nu constituie un loc fix de activitate prin care se desfășoară activitățile nerezidentului. Cu toate acestea, în funcție de situația existentă, se poate aplica art. 8 alin. (5) din Codul fiscal pentru a considera că există un sediu permanent.

b) Un angajat al unei societăți căruia i se permite, pe o perioadă lungă de timp, să utilizeze un birou în sediul unei alte societăți pentru a asigura respectarea de către societatea din urmă a obligațiilor asumate prin contractul încheiat cu prima societate. În acest caz, angajatul desfășoară activități legate de obiectul primei societăți, iar biroul ce se găsește la dispoziția sa în sediul celeilalte societăți va constitui un sediu permanent al angajatorului său, dacă biroul este pus la dispoziția sa pe o perioadă de timp suficient de lungă pentru a constitui un "loc de activitate" și dacă activitățile efectuate acolo nu intră în categoriile de activități precizate la art. 8 alin. (4) din Codul fiscal.

c) O societate de transport rutier care folosește zilnic o perioadă scurtă de timp o platformă de livrare din depozitul clientului său, pentru a livra mărfuri achiziționate de acel client. În acest caz, prezența societății de transport rutier la platforma de livrare este de scurtă durată și societatea nu poate considera că acel loc se află la dispoziția sa și constituie un sediu permanent al societății.

d) Un zugrav care, timp de 2 ani, petrece 3 zile pe săptămână într-o clădire mare de birouri ce aparține principalului lui client. În acest caz, prezența zugravului în acea clădire de birouri în care își desfășoară activitatea, respectiv zugrăvește, constituie un sediu permanent al zugravului.

(4) Cuvintele "prin care" trebuie să se aplice în toate situațiile în care activitățile economice sunt desfășurate într-o anumită locație ce este la dispoziția societății în acest scop. Astfel, se va considera că o societate angajată pentru pavarea unui drum își desfășoară activitatea "prin" locația în care are loc activitatea.

(5) Locul de activitate trebuie să fie "fix", astfel încât să existe o legătură între locul de activitate și un anumit punct geografic. Nu este importantă perioada de timp în care o societate a unui stat contractant operează în celălalt stat contractant dacă nu face acest lucru într-un loc distinct, dar nu înseamnă că echipamentul ce constituie locul de activitate trebuie să fie efectiv fixat pe sol. Este suficient ca echipamentul să rămână într-un anumit loc. Atunci când activitățile economice ale unei societăți sunt deplasate între locații învecinate, pot exista dificultăți în a stabili dacă există un singur "loc de activitate". Dacă există mai multe locuri de activitate și dacă celelalte condiții ale sediului permanent sunt îndeplinite, la fiecare dintre aceste locuri, societatea va avea mai multe sedii permanente. Se consideră că există un singur loc de activitate atunci când o anumită locație, în interiorul căreia sunt deplasate activitățile, poate fi identificată ca formând un tot unitar din punct de vedere comercial și geografic, în ceea ce privește activitatea respectivă. Acest principiu poate fi ilustrat prin exemple:

a) O mină constituie un singur loc de activitate, chiar dacă activitățile pot fi deplasate dintr-o locație în alta în interiorul acelei mine, deoarece mina respectivă constituie o singură unitate geografică și comercială din punct de vedere al activității miniere. Un "hotel de birouri" în care o firmă de consultanță închiriază în mod regulat diferite birouri este considerat ca fiind un singur loc de activitate pentru acea firmă, deoarece, în acest caz, clădirea constituie un tot unitar din punct de vedere geografic, iar hotelul este unicul loc de activitate al acelei firme de consultanță. O stradă pietonală, o piață deschisă sau un târg în care își fixează standul un comerciant reprezintă unicul loc de activitate al respectivului comerciant.

b) Faptul că activitățile pot fi desfășurate într-o zonă geografică limitată nu are ca rezultat considerarea acelei zone geografice ca fiind loc unic de activitate. Astfel, atunci când un zugrav lucrează succesiv în cadrul unei serii de contracte fără legătură între ele pentru mai mulți clienți diferiți, într-o clădire mare de birouri, fără să existe contract pentru un proiect complex de zugrăvire a clădirii, clădirea nu este considerată ca unic loc de activitate. Dacă însă un zugrav efectuează, în cadrul unui singur contract, lucrări în toată clădirea pentru un singur client, acest contract reprezintă un singur proiect și clădirea în ansamblul său este un singur loc de activitate pentru lucrările de zugrăvit, deoarece constituie un tot unitar din punct de vedere comercial și geografic.

c) O zonă în care activitățile sunt desfășurate ca parte a unui singur proiect ce constituie un tot unitar din punct de vedere comercial și care nu întrunește aceleași condiții din punct de vedere geografic nu constituie un loc unic de activitate. Astfel, atunci când un consultant lucrează în diferite sucursale din locații diferite în cadrul unui singur proiect de instruire profesională a angajaților unei bănci, fiecare sucursală este considerată separat. Dacă însă respectivul consultant se deplasează dintr-un birou în altul în cadrul aceleiași sucursale, se va considera că el rămâne în același loc de activitate. Locația unică a sucursalei se încadrează în condiția de tot unitar din punct de vedere geografic, situație care lipsește în cazul în care consultantul se deplasează între sucursale aflate în locații diferite.

(6) Deoarece locul de activitate trebuie să fie fix, se consideră sediu permanent dacă acel loc de activitate are un anumit grad de permanență. Se consideră astfel că există un sediu permanent atunci când locul de activitate a fost menținut pe o perioadă mai lungă de 6 luni. Astfel, în cazul activităților a căror natură este repetitivă, fiecare perioadă în care este utilizat locul de activitate trebuie analizată în combinație cu numărul de ocazii în care s-a utilizat respectivul loc, care se pot întinde pe un număr de ani.

Un loc de activitate poate totuși să constituie un sediu permanent chiar dacă există doar pentru o perioadă scurtă de timp. Astfel:

a) Întreruperile temporare de activitate nu determină încetarea existenței sediului permanent. Când un anumit loc de activitate este utilizat numai în intervale scurte de timp, dar aceste utilizări au loc cu regularitate pe perioade lungi, locul de activitate nu trebuie considerat ca fiind de natură strict temporară.

b) Situațiile în care un loc de activitate este utilizat pe perioade foarte scurte de timp de mai multe societăți conduse de aceeași persoană sau de persoane asociate.

c) Atunci când un loc de activitate care a fost la început conceput pentru a fi utilizat pe o perioadă de timp scurtă, încât nu constituia sediu permanent, dar este în realitate menținut mai mult, devine un loc fix de activitate și se transformă retroactiv în sediu permanent. Un loc de activitate poate de asemenea constitui un sediu permanent de la înființarea sa chiar dacă a existat, în practică, doar pe o perioadă scurtă de timp, dacă acesta a fost prematur lichidat datorită unor situații deosebite, cum ar fi eșecul investiției.

(7) Pentru ca un loc de activitate să constituie sediu permanent, societatea ce îl utilizează trebuie să își desfășoare integral sau parțial activitățile prin acel loc de activitate. Activitatea nu trebuie să fie permanentă în sensul că nu există întreruperi ale operațiunilor, ci operațiunile trebuie desfășurate cu regularitate.

(8) Atunci când activele corporale, precum utilajele, echipamentele industriale, comerciale sau științifice, clădirile, ori activele necorporale, precum brevetele, procedurile și alte proprietăți similare, sunt închiriate sau acordate în leasing unor terți printr-un loc fix de activitate menținut de o societate a unui stat contractant în celălalt stat, această activitate va conferi, în general, locului de activitate caracterul de sediu permanent. Același lucru este valabil și atunci când printr-un loc fix de activitate este furnizat capital. Dacă o societate a unui stat închiriaza sau acordă în leasing utilaje, echipamente, clădiri sau proprietăți necorporale unei societăți a celuilalt stat fără ca pentru această închiriere să mențină

un loc fix de activitate în celălalt stat, atunci utilajele, echipamentele, clădirea sau proprietățile necorporale închiriate nu constituie un sediu permanent al locatorului, cu condiția ca obiectul contractului să fie limitat la simpla închiriere a utilajelor sau echipamentelor. Acesta este și cazul când locatorul furnizează personal, ulterior instalării, pentru a opera echipamentul, cu condiția ca responsabilitatea acestuia să fie limitată la operarea și întreținerea echipamentului sub conducerea, responsabilitatea și controlul locatorului. Dacă personalul are responsabilități mai largi, cum ar fi participarea la deciziile privind lucrările în care va fi utilizat echipamentul, sau dacă operează, asigură servicii, inspectează și întreține echipamentul sub responsabilitatea și controlul locatorului, atunci activitatea locatorului poate depăși simpla închiriere a echipamentului și poate constitui o activitate antreprenorială. În acest caz se consideră că există un sediu permanent dacă este îndeplinit criteriul permanenței.

(9) Activitatea unei societăți este desfășurată în principal de către antreprenor sau de către personal aflat într-o relație de angajare retribuită cu societatea. Acest personal include angajați și alte persoane care primesc instrucțiuni de la societate ca agenți dependenți. Prerogativele acestui personal în relațiile sale cu terții sunt irelevante. Nu are nicio importanță dacă agentul dependent este autorizat sau nu să încheie contracte, dacă lucrează la locul fix de activitate. Un sediu permanent este considerat și dacă activitatea societății este desfășurată în principal cu ajutorul echipamentului automatizat, activitățile personalului fiind limitate la montarea, operarea, controlarea și întreținerea acestui echipament. Deci, mașinile cu câștiguri, automatele cu vânzare și celelalte echipamente similare instalate de o societate a unui stat în celălalt stat constituie un sediu permanent în funcție de desfășurarea de către societate și a altor activități în afară de instalarea inițială a mașinilor. Nu există un sediu permanent atunci când societatea doar instalează mașinile și apoi le închiriază altor societăți. Un sediu permanent există atunci când societatea care instalează mașinile se ocupă pe cont propriu și de operarea acestora și de întreținerea lor. Același lucru este valabil și atunci când mașinile sunt operate și întreținute de un agent dependent al societății.

(10) Un sediu permanent există imediat ce societatea începe să își desfășoare activitatea printr-un loc fix de activitate. Acesta este cazul atunci când societatea pregătește activitatea pentru care va servi permanent locul de activitate. Perioada de timp în care locul fix de activitate este înființat de către societate nu trebuie luată în calcul, cu condiția ca această activitate să difere substanțial de activitatea pentru care va servi permanent locul de activitate. Sediul permanent va înceta să existe odată cu renunțarea la locul fix de activitate sau odată cu încetarea oricărei activități desfășurate prin acesta, respectiv atunci când toate actele și măsurile ce au legătură cu activitățile anterioare ale sediului permanent sunt încheiate, cum ar fi finalizarea tranzacțiilor curente, întreținerea și repararea utilajelor. O întrerupere temporară a operațiunilor nu poate fi privită însă ca o încetare a activității. Dacă locul fix de activitate este închiriat unei alte societăți, acesta va servi în mod normal numai activităților acelei societăți, și nu activităților locatorului; în general, sediul permanent al locatorului încetează să existe, cu excepția situațiilor în care acesta continuă să își desfășoare activitatea pe cont propriu prin locul fix de activitate.

(11) Deși o locație în care echipamentul automat este operat de către o societate poate constitui un sediu permanent în țara în care este situat, trebuie făcută o distincție între un computer, ce poate fi instalat într-o locație astfel încât în anumite

condiții poate constitui sediu permanent, și datele și software-ul utilizat de respectivul echipament sau stocat pe el. Astfel, un site web internet, care reprezintă o combinație de software și date electronice, nu constituie un activ corporal, nu are o locație care să poată constitui un "loc de activitate" și nu există "un amplasament, cum ar fi clădiri sau, în unele cazuri, echipamente sau utilaje" în ceea ce privește software-ul și datele ce constituie site-ul web. Serverul pe care este stocat acel site web și prin intermediul căruia acesta este accesibil este un echipament ce are o locație fizică și locația fizică poate constitui un "loc fix de activitate" al societății care operează serverul.

(12) Distincția dintre site-ul web și serverul pe care acesta este stocat și utilizat este importantă, deoarece societatea care operează serverul poate fi diferită de societatea care desfășoară activități prin site-ul web. Este frecventă situația ca un site web prin care o societate desfășoară activități să fie găzduit pe serverul unui furnizor de servicii internet. Deși onorariile plătite unui furnizor de servicii internet în cadrul acestui aranjament pot avea la bază dimensiunea spațiului pe disc utilizat pentru a stoca software-ul și datele necesare site-ului web, prin aceste contracte serverul și locația acestuia nu sunt la dispoziția societății, chiar dacă respectiva societate a putut să stabilească că site-ul său web va fi găzduit pe un anumit server dintr-o anumită locație. În acest caz, societatea nu are nicio prezență fizică în locația respectivă, deoarece site-ul web nu este corporal. În aceste cazuri nu se poate considera că respectiva societate a dobândit un loc de activitate prin aranjamentul de găzduire a site-ului. În cazul în care societatea care desfășoară activități printr-un site web are serverul la dispoziția sa, aceasta deține în proprietate sau închiriază serverul pe care este stocat și utilizat site-ul web și operează acest server, locul în care se află serverul constituie un sediu permanent al societății dacă sunt îndeplinite celelalte condiții ale art. 8 din Codul fiscal.

(13) Computerul într-o anumită locație poate constitui un sediu permanent numai dacă îndeplinește condiția de a fi fix. În cazul unui server, nu este relevantă posibilitatea ca serverul să fie deplasat, ci dacă acesta este în realitate deplasat sau nu. Pentru ca un server să constituie un loc de activitate fix, el trebuie să fie amplasat într-un anumit loc pe o perioadă de timp suficientă pentru a fi considerat fix.

(14) Pentru a se stabili dacă activitatea unei societăți este desfășurată integral sau parțial printr-un astfel de echipament trebuie să se analizeze de la caz la caz dacă datorită acestui echipament societatea are la dispoziție facilități acolo unde sunt îndeplinite funcțiile de activitate ale societății.

(15) Atunci când o societate operează un computer într-o anumită locație, poate exista un sediu permanent chiar dacă nu este necesară prezența niciunui angajat al societății în locația respectivă pentru a opera computerul. Prezența personalului nu este necesară pentru a se considera că o societate își desfășoară activitățile parțial sau total într-o locație, atunci când nu se impune prezența personalului pentru a desfășura activități în acea locație. Această situație se aplică comerțului electronic în aceeași măsură în care se aplică și altor activități în care echipamentul funcționează automat, cum ar fi în cazul echipamentului automat de pompare utilizat în exploatarea resurselor naturale.

(16) Un alt aspect este cel legat de faptul că nu se poate considera că există un sediu permanent atunci când operațiunile de comerț electronic desfășurate prin computer într-o anumită locație dintr-o țară sunt limitate la activitățile pregătitoare sau

auxiliare descrise în art. 8 alin. (4) din Codul fiscal. Pentru a se stabili dacă anumite activități efectuate într-o astfel de locație intră sub incidența art. 8 alin. (4) din Codul fiscal, ele trebuie analizate de la caz la caz, ținând seama de diversele funcții îndeplinite de societate prin respectivul echipament. Activitățile ce sunt în general privite ca fiind activități pregătitoare sau auxiliare includ în special:

- a) furnizarea unei legături de comunicații - foarte asemănătoare cu o linie telefonică - între furnizori și clienți;
- b) publicitatea pentru bunuri sau servicii;
- c) transmiterea informațiilor printr-un server-oglindă în scopuri de securitate și eficiență;
- d) culegerea de date de piață pentru societate;
- e) furnizarea de informații.

(17) Există un sediu permanent când aceste funcții constituie partea esențială și semnificativă a activității de afaceri a societății sau când alte funcții centrale ale societății sunt realizate prin computer, echipamentul constituind un loc fix de activitate al societății, întrucât aceste funcții depășesc activitățile prevăzute la art. 8 alin. (4) din Codul fiscal.

(18) Funcțiile centrale ale unei anumite societăți depind de natura activității desfășurate de respectiva societate. Unii furnizori de servicii internet au ca obiect de activitate operarea serverelor lor în scopul găzduirii site-urilor web sau a altor aplicații pentru alte societăți. Pentru acești furnizori de servicii internet, operarea serverelor ce oferă servicii clienților reprezintă o componentă a activității comerciale ce nu este considerată o activitate pregătitoare sau auxiliară.

În cazul unei societăți denumite "e-tailer" sau "e-comerçant" ce are ca activitate vânzarea de produse prin internet și nu are ca obiect de activitate operarea serverelor, efectuarea serviciilor printr-o locație nu este suficientă pentru a concluziona că activitățile desfășurate în acel loc sunt mai mult decât activități pregătitoare și auxiliare. Într-o astfel de situație trebuie să se analizeze natura activităților desfășurate din perspectiva activității derulate de societate. Dacă aceste activități sunt strict pregătitoare sau auxiliare față de activitatea de vânzare de produse pe internet și locația este utilizată pentru a opera un server ce găzduiește un site web care, așa cum se întâmplă adesea, este utilizat exclusiv pentru promovare, pentru prezentarea catalogului de produse sau pentru furnizarea de informații potențialilor clienți, se aplică art. 8 alin. (4) din Codul fiscal și locația nu va constitui un sediu permanent. Dacă funcțiile tipice aferente vânzării sunt realizate în acea locație, cum ar fi prin încheierea contractului cu clientul, procesarea plății și livrarea produselor care sunt efectuate automat prin echipamentul amplasat în acel loc, aceste activități nu pot fi considerate strict pregătitoare sau auxiliare.

(19) Unui furnizor de servicii internet care oferă serviciul de a găzdui pe server site-urile web ale altor societăți nu-i sunt aplicabile prevederile art. 8 alin. (5) din Codul fiscal deoarece furnizorii de servicii internet nu sunt considerați agenți ai societăților cărora le aparțin site-urile web, nu au autoritatea de a încheia contracte în numele acestor societăți și nu încheie în mod obișnuit astfel de contracte, ei sunt considerați agenți cu statut independent ce acționează conform activității lor obișnuite, lucru evidențiat și de faptul că ei găzduiesc site-uri web pentru societăți

diferite. Întrucât site-ul web prin care o societate își desfășoară activitatea nu este în sine o "persoană", conform definiției prevăzute la art. 7 din Codul fiscal, art. 8 alin. (5) din Codul fiscal nu se poate aplica pentru a considera că există un sediu permanent, în virtutea faptului că site-ul web este un agent al societății, în sensul aceluiași alineat.

(20) La definirea sediului permanent se au în vedere comentariile la art. 5 "Sediu permanent" din Modelul convenției de evitare a dublei impuneri al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

(21) Prin sintagma orice alte activități din alin. (8) al art. 8 din Codul fiscal se înțelege serviciile prestate în România, care generează venituri impozabile.

(22) Atunci când nu este încheiat contract în formă scrisă, se înregistrează documentele care justifică prestările efective de servicii pe teritoriul României: situații de lucrări, procese-verbale de recepție, rapoarte de lucru, studii de fezabilitate, studii de piață sau orice alte documente corespunzătoare.

CAPITOLUL II Reguli de aplicare generală

Secțiunea 1 Prevederi speciale pentru aplicarea Codului fiscal

4. În sensul prevederilor art. 11 alin. (1), prin tranzacție fără scop economic se înțelege orice tranzacție/activitate care nu este destinată să producă avantaje economice, beneficii, profituri și care determină, în mod artificial ori conjunctural, o situație fiscală mai favorabilă. În situația reîncadrării formei unei tranzacții/activități pentru ajustarea efectelor fiscale se aplică regulile de determinare specifice impozitelor, taxelor și a contribuțiilor sociale obligatorii reglementate de Codul fiscal.

Secțiunea a 2 - a Reguli pentru aplicarea principiului valorii de piață

5. (1) În aplicarea prevederilor art. 11 alin. (4) la ajustarea/ estimarea prețului de piață al tranzacțiilor se poate utiliza una dintre următoarele metode:

a) metoda comparării prețurilor, care se bazează pe comparația prețului tranzacției analizate cu prețurile practicate de alte entități independente de aceasta, atunci când sunt vândute produse sau servicii comparabile. Pentru transferul de bunuri, mărfuri sau servicii între persoane afiliate, prețul de piață este acel preț pe care l-ar fi convenit persoane independente, în condițiile existente pe piață, comparabile din punct de vedere comercial, pentru transferul de bunuri sau de mărfuri identice ori similare, în cantități comparabile, în același punct din lanțul de producție și de distribuție și în condiții comparabile de livrare și de plată. În acest sens, pentru stabilirea valorii de piață se poate recurge la compararea prețurilor convenite între persoane afiliate cu prețurile convenite în relațiile cu persoane independente, pentru tranzacții comparabile (compararea internă a prețurilor) sau compararea prețurilor convenite între persoane independente, pentru tranzacții comparabile (compararea externă a prețurilor). În cazul în care cantitățile nu sunt comparabile, se utilizează prețul de vânzare pentru mărfurile și serviciile identice sau

similare, vândute în cantități diferite. Pentru aceasta, prețul de vânzare se corectează cu diferențele în plus sau în minus care ar putea fi determinate de diferența de cantitate.

b) metoda cost plus, care se bazează pe majorarea costurilor principale cu o marjă de profit corespunzătoare domeniului de activitate al contribuabilului. Punctul de plecare pentru această metodă, în cazul transferului de produse, mărfuri sau de servicii între persoane afiliate, este reprezentat de costurile producătorului sau ale furnizorului de servicii. Aceste costuri sunt stabilite folosindu-se aceeași metodă de calcul pe care persoana care face transferul își bazează și politica de stabilire a prețurilor față de persoane independente. Suma care se adaugă la costul astfel stabilit va avea în vedere o marjă de profit care este corespunzătoare domeniului de activitate al contribuabilului. În acest caz, prețul de piață al tranzacției controlate reprezintă rezultatul adăugării profitului la costuri. În cazul în care produsele, mărfurile sau serviciile sunt transferate printr-un număr de persoane afiliate, această metodă urmează să fie aplicată separat pentru fiecare stadiu, luându-se în considerare rolul și activitățile concrete ale fiecărei persoane afiliate. Costul plus profitul furnizorului într-o tranzacție controlată va fi stabilit în mod corespunzător prin referință la costul plus profitul aceluiași furnizor în comparație cu tranzacțiile necontrolate.

c) metoda prețului de revânzare, prin care prețul pieței este determinat pe baza prețului de revânzare al produselor și serviciilor către entități independente, diminuat cu cheltuielile de vânzare, alte cheltuieli ale contribuabilului și o marjă de profit. Această metodă se aplică pornindu-se de la prețul la care un produs cumpărat de la o persoană afiliată este revândut unei persoane independente. Acest preț (prețul de revânzare) este apoi redus cu o marjă brută corespunzătoare (marja prețului de revânzare), reprezentând valoarea din care ultimul vânzător din cadrul grupului își acoperă cheltuielile de vânzare și alte cheltuieli de operare în funcție de operațiunile efectuate (luând în considerare activele utilizate și riscul asumat) și să realizeze un profit corespunzător. În acest caz, prețul de piață pentru transferul bunului între entități afiliate este prețul care rămâne după scăderea marjei și după ajustarea cu alte costuri asociate achiziționării produsului. Marja prețului de revânzare a ultimului vânzător într-o tranzacție controlată poate fi determinată prin referință la marja profitului de revânzare, pe care același ultim vânzător o câștigă pentru bunurile procurate și vândute în cadrul tranzacțiilor necontrolate comparabile. De asemenea, se poate utiliza și marja profitului ultimei vânzări realizate de o persoană independentă în cadrul unor tranzacții necontrolate comparabile. La stabilirea valorii marjei prețului de revânzare trebuie să se aibă în vedere următoarele aspecte:

(i). factorii referitori la perioada de timp dintre cumpărarea inițială și revânzare, inclusiv cei referitori la schimbările survenite pe piață în ceea ce privește cheltuielile, ratele de schimb și inflația;

(ii). modificările survenite în starea și gradul de uzură al bunurilor ce fac obiectul tranzacției, inclusiv modificările survenite prin progresul tehnologic dintr-un anumit domeniu;

(iii). dreptul exclusiv al revânzătorului de a vinde anumite bunuri sau drepturi, care ar putea influența decizia asupra unei schimbări a marjei de preț.

De regulă, metoda prețului de revânzare este utilizată în cazul în care cel care revinde nu majorează substanțial valoarea produsului. Metoda poate fi utilizată și atunci când, înainte de revânzare, bunurile sunt nesemnificativ prelucrate și, în aceste circumstanțe, se poate stabili marja adecvată.

d) metoda marjei nete, implică calcularea marjei nete a profitului, obținută de o persoană în urma uneia sau a mai multor tranzacții cu persoane afiliate, și estimarea acestei marje pe baza nivelului obținut de către aceeași persoană în tranzacții cu persoane independente sau pe baza marjei obținute în tranzacții comparabile efectuate de persoane independente. Metoda marjei nete presupune efectuarea unei comparații între anumiți indicatori financiari ai persoanelor afiliate și aceiași indicatori ai persoanelor independente care activează în cadrul aceluiași domeniu de activitate. Este necesar să se ia în considerare diferențele dintre persoanele ale căror marje sunt comparabile. În acest sens vor fi avuți în vedere următorii factori: competitivitatea altor contribuabili de pe piață și a bunurilor echivalente, eficiența și strategia de management, poziția pe piață, diferența în structura costurilor și nivelul experienței în afaceri.

e) metoda împărțirii profitului, presupune estimarea profitului obținut de persoanele afiliate în urma uneia sau a mai multor tranzacții și împărțirea acestor profituri între persoanele afiliate proporțional cu profitul care ar fi fost obținut de către persoane independente. Aceasta se folosește atunci când tranzacțiile efectuate între persoane afiliate sunt interdependente, astfel încât nu este posibilă identificarea unor tranzacții comparabile. Împărțirea profiturilor trebuie să se realizeze printr-o estimare adecvată a veniturilor realizate și a costurilor suportate în urma uneia sau a mai multor tranzacții de către fiecare persoană. Profiturile trebuie împărțite astfel încât să reflecte funcțiile efectuate, riscurile asumate și activele folosite de către fiecare dintre părți.

f) orice altă metodă recunoscută în Liniile directoare privind prețurile de transfer emise de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică pentru societățile multinaționale și administrațiile fiscale, cu amendamentele/modificările și completările ulterioare.

(2) În cazul comparării tranzacțiilor dintre persoane afiliate și cele independente se au în vedere:

a) diferențele determinate de particularitățile bunurilor materiale, nemateriale sau ale serviciilor ce fac obiectul tranzacțiilor comparabile, în măsura în care aceste particularități influențează prețul de piață al obiectului respectivei tranzacții;

b) funcțiile îndeplinite de persoane în tranzacțiile respective.

(3) La analiza funcțiilor persoanelor participante într-o tranzacție vor fi avute în vedere: importanța economică a funcțiilor îndeplinite de fiecare participant, împărțirea riscurilor și a responsabilităților între părțile ce participă la tranzacție, volumul resurselor angajate, al utilajelor și echipamentelor, valoarea activelor necorporale folosite.

(4) La stabilirea prețului de piață al tranzacțiilor dintre persoane afiliate se folosește una dintre metodele prevăzute mai sus. În vederea stabilirii celei mai adecvate metode se au în vedere următoarele elemente:

a) metoda care se apropie cel mai mult de împrejurările în care sunt stabilite prețurile supuse liberei concurențe pe piețe comparabile din punct de vedere comercial;

b) metoda pentru care sunt disponibile date rezultate din funcționarea efectivă a persoanelor afiliate implicate în tranzacții supuse liberei concurențe;

c) gradul de precizie cu care se pot face ajustări în vederea obținerii comparabilității;

d) circumstanțele cazului individual;

e) activitățile desfășurate efectiv de diferitele persoane afiliate;

f) metoda folosită trebuie să corespundă împrejurărilor date ale pieței și ale activității contribuabilului;

g) documentația care poate fi pusă la dispoziție de către contribuabil.

(5) Circumstanțele cazului individual care urmează să fie luat în considerare în examinarea prețului de piață sunt:

a) tipul, starea, calitatea, precum și gradul de nouitate al bunurilor, mărfurilor și serviciilor transferate;

b) condițiile pieței pe care bunurile, mărfurile sau serviciile sunt folosite, consumate, tratate, prelucrate sau vândute unor persoane independente;

c) activitățile desfășurate și stadiile din lanțul producției și distribuției ale entităților implicate;

d) clauzele cuprinse în contractele de transfer privind: obligațiile, termenele de plată, rabaturile, reducerile, garanțiile acordate, asumarea riscului;

e) în cazul unor relații de transfer pe termen lung, avantajele și riscurile legate de acestea;

f) condițiile speciale de concurență.

(6) În aplicarea metodelor se ia în considerare datele și documentele înregistrate în momentul în care a fost încheiat contractul. În cazul contractelor pe termen lung este necesar să se aibă în vedere dacă terțe părți independente țin seama de riscurile asociate, încheind contractele corespunzătoare (de exemplu, clauze de actualizare a prețului).

(7) În situația în care în legătură cu transferul bunurilor și al serviciilor sunt convenite aranjamente financiare speciale (condiții de plată sau facilități de credit pentru client diferite de practica comercială obișnuită), precum și în cazul furnizării parțiale de materiale de către client sau servicii auxiliare, la determinarea prețului de piață trebuie să se ia în considerare și acești factori.

(8) La aplicarea metodelor nu se iau în considerare prețurile care au fost influențate de situații competitive speciale, cum ar fi:

a) prețuri practicate pe piețe speciale închise, unde aceste prețuri sunt stabilite diferit de condițiile de pe piața din care se face transferul;

b) prețuri care sunt supuse reducerilor speciale legate de introducerea de produse noi pe piață;

c) prețuri care sunt influențate de reglementările autorităților publice.

(9) Atunci când se stabilește prețul de piață al serviciilor în cadrul tranzacțiilor dintre persoane afiliate, autoritățile fiscale examinează în primul rând dacă persoanele independente, cu un comportament adecvat, ar fi încheiat o asemenea tranzacție în condițiile stabilite de persoanele afiliate, luând în considerare tarifele obișnuite pentru fiecare tip de activitate sau tarifele standard existente în anumite domenii (transport, asigurare). În cazul în care nu există tarife comparabile se folosește metoda "cost-plus".

(10) În cazul costurilor de publicitate, acestea se deduc de către acele persoane afiliate care urmează să beneficieze de pe urma publicității făcute sau, dacă este necesar, sunt alocate proporțional cu beneficiul. În situația în care costurile de publicitate sunt asumate de societatea-mamă în numele grupului ca un tot unitar, acestea sunt nedeductibile la persoana controlată. La calculul rezultatului fiscal, autoritățile fiscale estimează cheltuielile efectuate de persoanele afiliate cu publicitatea, proporțional cu beneficiile câștigate de aceste persoane din publicitate. Dacă un contribuabil efectuează cheltuieli cu publicitatea de care beneficiază și o persoană afiliată, se presupune că prima persoană a furnizat celei de a doua persoane servicii comerciale, proporțional cu natura și sfera serviciilor furnizate de o

companie de publicitate independentă. Pentru a stabili mai clar proporțiile cheltuielilor efectuate de fiecare persoană cu publicitatea, de care beneficiază două sau mai multe persoane afiliate, trebuie luate în considerare piețele pe care s-a făcut publicitatea și cota de piață a respectivelor persoane afiliate în vânzările de bunuri și servicii cărora li s-a făcut reclama.

(11) Când un contribuabil acordă un împrumut (credit) unei persoane afiliate sau atunci când acesta primește un astfel de împrumut (credit), indiferent de scopul și destinația sa, prețul pieței pentru asemenea serviciu este constituit din dobânda care ar fi fost agreată de persoane independente pentru astfel de servicii furnizate în condiții comparabile, inclusiv comisionul de administrare a creditului, respectiv împrumutului. În cazul serviciilor de finanțare între persoane afiliate, pentru alocarea veniturilor se analizează:

a) dacă împrumutul dat este în interesul desfășurării activității beneficiarului și a fost utilizat în acest scop;

b) dacă a existat o schemă de distribuție a profitului.

Încadrarea împrumutului în schema de distribuție a profitului se va efectua dacă la data acordării împrumutului nu se așteaptă în mod cert o rambursare a împrumutului sau dacă contractul conține clauze defavorabile pentru plătitor.

Atunci când se analizează cheltuielile/veniturile cu dobânda, trebuie luate în considerare: suma și durata împrumutului, natura și scopul împrumutului, garanția implicată, valuta implicată, riscurile de schimb și costurile măsurilor de asigurare a ratei de schimb, precum și alte circumstanțe de acordare a împrumutului.

Raportarea condițiilor de împrumut are în vedere ratele dobânzii aplicate în împrejurări comparabile și în aceeași zonă valutară de o persoană independentă. De asemenea, trebuie să se țină seama de măsurile pe care persoanele independente le-ar fi luat pentru a împărți riscul de schimb (de exemplu: clauze care mențin valoarea împrumutului în termeni reali, încheierea unui contract de devize pentru plată la termen pe cheltuiala împrumutătorului).

În cazul dobânzilor aferente furnizorilor de bunuri și de servicii este necesar să se examineze dacă costul dobânzii reprezintă o practică comercială obișnuită sau dacă părțile care fac tranzacția cer dobândă acolo unde, în tranzacții comparabile, bunurile și serviciile sunt transferate reciproc. Aceste elemente de analiză se au în vedere și la alte forme de venituri sau costuri asimilate dobânzilor.

(12) Atunci când se stabilește prețul de piață al drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul tranzacțiilor dintre persoane afiliate, autoritățile fiscale examinează în primul rând dacă persoanele independente, cu un comportament adecvat, ar fi încheiat o asemenea tranzacție în condițiile stabilite de persoane afiliate.

În cazul transferului de drepturi de proprietate intelectuală, cum sunt: drepturile de folosire a brevetelor, licențelor, know-how și altele de aceeași natură, costurile folosirii proprietății nu sunt deduse separat dacă drepturile sunt transferate în legătură cu furnizarea de bunuri sau de servicii și dacă sunt incluse în prețul acestora.

(13) În cazul serviciilor de administrare și conducere din interiorul grupului se au în vedere următoarele:

a) între persoanele afiliate costurile de administrare, management, control, consultanță sau funcții similare sunt deduse la nivel central sau regional prin intermediul societății-mamă, în numele grupului ca un tot unitar. Nu poate fi cerută o remunerație pentru aceste activități, în măsura în care baza lor legală este relația juridică ce guvernează forma de organizare a afacerilor sau orice alte norme care

stabilesc legăturile dintre entități. Cheltuielile de această natură pot fi deduse numai dacă astfel de entități furnizează în plus servicii persoanelor afiliate sau dacă în prețul bunurilor și în valoarea tarifelor serviciilor furnizate se iau în considerare și serviciile sau costurile administrative. Nu pot fi deduse costuri de asemenea natură de către o filială care folosește aceste servicii luând în considerare relația juridică dintre ele, numai pentru propriile condiții, ținând seama că nu ar fi folosit aceste servicii dacă ar fi fost o persoană independentă;

b) serviciile trebuie să fie prestate în fapt. Simpla existență a serviciilor în cadrul unui grup nu este suficientă, deoarece, ca regulă generală, persoanele

(14) Ajustarea/estimarea evidențelor, realizată de autoritatea fiscală în scopul reflectării principiului valorii de piață a produselor, mărfurilor și serviciilor, se efectuează și la cealaltă persoană afiliată.

Pentru ajustări/estimări efectuate între persoane române afiliate se aplică și procedura pentru eliminarea dublei impuneri între persoane române afiliate stabilită potrivit Codului de procedură fiscală iar pentru ajustări/estimări efectuate între persoane române afiliate cu persoane nerezidente se aplică și procedura amiabilă stabilită potrivit Codului de procedură fiscală.

(15) Ajustarea/estimarea prețurilor de transfer, pentru a reflecta principiul valorii de piață în cadrul tranzacțiilor derulate între persoane afiliate (atât persoane române afiliate, cât și persoane române afiliate cu persoane nerezidente) al produselor, mărfurilor sau serviciilor furnizate în cadrul tranzacției, va fi efectuată de organele de inspecție fiscală la valoarea tendinței centrale a pieței. Tendința centrală a pieței va fi considerată valoarea mediană a intervalului de comparare a indicatorilor financiari ai societăților/tranzacțiilor comparabile identificate sau în situația în care nu se găsesc suficiente societăți/tranzacții comparabile, pentru a putea stabili un interval de comparabilitate, se vor identifica cel mult trei societăți sau tranzacții comparabile și se va utiliza media aritmetică a indicatorilor financiari ai acestora sau a tranzacțiilor identificate.